

The Association of Schools of Public Health
in the European Region

Role evropských škol veřejného zdravotnictví v době války: Prohlášení ASPHER k válce proti Ukrajině

28. února 2022

Authors

Lisa Wandschneider¹, Yudit Namer¹, Nadav Davidovitch², Dorit Nitzan², Robert Otok³, Lore Leighton³, Carlo Signorelli³, John Middleton³, Jose M Martin-Moreno⁴, Laurent Chambaud⁵, Henrique Lopes⁶, Oliver Razum^{1,*}

¹Bielefeld University, School of Public Health, Department of Epidemiology and International Public Health, Bielefeld, Germany

²Ben-Gurion University of the Negev, School of Public Health, Be'er Sheva, Israel

³The Association of Schools of Public Health in the European Region (ASPHER), Brussels, Belgium

⁴ASPHER Honours' Committee and University of Valencia, Medical School and INCLIVA, Department of Preventive Medicine and Public Health, Spain

⁵EHESP School of Public Health, Rennes, France

⁶Catholic University of Portugal, Healthcare Sciences Institute, Unit of Public Health, Portugal

* Corresponding author: oliver.razum@uni-bielefeld.de

Translated from the English version by Nora Veselá, Institute for Postgraduate Medical Education (IPVZ), Praha, Czech Republic.

Wandschneider L, Namer Y, Davidovitch N, Nitzan D, Otok R, Leighton L, Signorelli C, Middleton J, Martin-Moreno JM, Chambaud L, Lopes H and Razum O (2022) The Role of Europe's Schools of Public Health in Times of War: ASPHER Statement on the War Against Ukraine. *Public Health Rev* 43:1604880. <https://doi.org/10.3389/phrs.2022.1604880>

Válka má ničivé dopady na zdraví obyvatel. Důsledky války jsou vícerozměrné, ovlivňují život společnosti zdravotnickou infrastrukturu a také zdravé životní prostředí. Spolu s okamžitými/bezprostřednými a dlouhodobými dopady na fyzické a duševní zdraví všech zúčastněných mají důsledky války největší dopady na zranitelné a marginalizované skupiny obyvatel [1-3]. Kromě toho válka a ozbrojené konflikty násilně vysídlují obyvatelstvo, a to způsobuje další problémy v oblasti *public health* s ohledem na vysídlování, útěk a/nebo následnou migrační vlnu. Asociace škol veřejného zdravotnictví (ASPHER) připomíná útočící armádě její závazek k humanitárnímu právu Organizace spojených národů a rezoluci WHO O útocích na zdravotní péči [4], jejímž cílem je zajistit, že základní život-zachraňující zdravotní služby, včetně *public health*, jsou poskytovány postiženým populacím bez překážek, či hrozby násilí.

Public health vychází z pro-mírového přístupu, jak již dříve ASPHER nastínil v pozičních dokumentech, které se týkaly událostí v souvislosti s porušováním práv v Turecku vůči zdravotnickým pracovníkům, kteří se postavili na odpor proti vojenské operaci v Afrínu [5, 6], v rámci izraelsko-palestinského konfliktu [7] a role škol veřejného zdravotnictví při budování

míru. ASPHER důrazně odsuzuje vojenskou akci proti Ukrajině, která si vyžádala ztrátu lidských životů a zničila občanskou infrastrukturu. Jsme solidární s ukrajinským lidem, stejně tak jako s ruskými občany, kteří s touto agresí nesouhlasí. ASPHER vyjadřuje své nejhlubší znepokojení nad dopadem války na zdraví, na blaho ukrajinského lidu a na další potenciální oběti, jakož i na evropské i mezinárodní společenství.

Školy veřejného zdravotnictví jsou subjekty schopné podporovat občanskou společnost kritickými dovednostmi a kompetencemi během válečného konfliktu. Školy veřejného zdravotnictví jsou mimo jiné důležitým partnerem národních a mezinárodních zdravotnických organizací.

ASPHER je síť reprezentující školy veřejného zdravotnictví a další vzdělávací instituce v oblasti *public health* po více než 50 let. Je důvěryhodným zdrojem odborných znalostí, solidarity, podpory a spojenectví pro školy veřejného zdravotnictví a další pracovníky v oblasti *public health* postižených zemí. Vedena principy budování míru[8], ASPHER podniká následujících 5 kroků:

1) Zajištění a šíření faktů: ASPHER vytváří snadno dostupné mapování znalostí, kompetencí a schopností, které jsou důležité pro školy veřejného zdravotnictví a další instituce veřejného zdraví v podmínkách válečného konfliktu. Patří mezi ně, reakce na mimořádné události a operace, včetně problematiky životního prostředí a infrastruktury, dále otázky dozoru a hlášení v oblasti veřejného zdraví v místech konfliktu, otázka zdraví uprchlíků, řízení pandemie Covid-19 [9]; dále riziko zvýšeného výskytu dalších infekční onemocnění v důsledku rozpadu dosavadní infrastruktury, koordinované úsilí s vojenským personálem v zájmu ochrany veřejného zdraví; revize protokolů a kompetencí v oblasti radiační ochrany, jaderných explozí či úniků a jak ochránit zdraví populace v těchto situacích. Pro podporu efektivní implementace těchto kompetencí a dovedností ASPHER posiluje již existující spolupráci v rámci sítě škol veřejného zdravotnictví, a to konkrétně prostřednictvím sdílení programů vědecké spolupráce, výměny vědeckých pracovníků, distanční vzdělávání a dalšími formami elektronického vzdělávání, odborné poradenství na komunitní, národní i mezinárodní úrovni, jako je například *United Nations Health Cluster in Ukraine*.

2) Diplomacie, mediace a transformace konfliktu: ASPHER již začal a dále bude pokračovat v propojování škol veřejného zdravotnictví a odborníků v oblasti *public health* z válkou zasažených oblastí a sousedících zemí. Cílem je pomoci udržovat spolupráci mezi školami veřejného zdravotnictví pro efektivní a vhodné odpovědi na výzvy v oblasti veřejného zdraví. ASPHER vytvoří prostor pro hlasy z Ukrajiny a lidem z postižených oblastí, aby sdíleli své zkušenosti prostřednictvím komunikačních kanálů Asociace, např. měsíční newslettery, či platformy sociálních medií.

3) Solidarita a podpora: Zvláštní pozornost bude věnována mobilizaci sítí praktické podpory pro občany Ukrajiny. Zaprvé, hostování vědeckých pracovníků a studentů z rizikových oblastí ve školách veřejného zdravotnictví, které jsou členy asociace. ASPHER se aktivně podílí na propojování vědeckých pracovníků z postižených oblastí, usnadňuje výměnu se školami, které mají zkušenosti s hostováním vědců z rizikových oblastí. Asociace poskytuje zdroje pro potenciální partnerské organizace (např. *Scholars At Risk*, *Scholar Rescue Fund*, *CARA in the UK*, *Philipp Schwartz Initiative in Germany*, *PAUSE in France*). Zadruhé, ASPHER zmobilizuje své odborné znalosti v oblasti zdraví uprchlíků a bude podporovat státy, které budou s největší pravděpodobností přijímat velké množství uprchlíků, a to na delší časové období. Toto úsilí bude rovněž zahrnovat vyjádření solidarity s mírovými aktivisty v Rusku.

4) Využití nadřazených cílů souvisejících se zdravím: Aktivní monitorování a dokumentování porušování lidských práv s pravděpodobnými důsledky na zdravotní stav populace a jeho zhoršování.

5) Nesouhlas a nespolupráce: ASPHER opakuje svůj postoj, že bude vystupovat proti jakýmkoliv aktivitám narušujícím budování míru a nebude spolupracovat s institucemi, které jsou spojovány s porušováním práv.

Pro účelnou koordinaci těchto aktivit se ASPHER rozhodla vytvořit pracovní skupinu monitorující dopady na *public health* na Ukrajině s cílem poskytnout základní informace pro prevenci, připravenost a reakci na ozbrojený konflikt.

Tato iniciativa je přirozenou součástí mise ASPHER k podpoře „zdravé a mírumilovné společnosti“, založené na hodnotách sociální odpovědnosti a ekvity ve zdraví. Pochopení situace v rámci *public health* rozšiřuje pozornost za hranice bezprostředních zdravotních a humanitárních aspektů konfliktu. I když jsou nesmírně důležité, tak nestačí. Sociální, ekonomické a environmentální determinanty zdraví musí být zdůrazněny, tak aby se vytvořila udržitelná odpověď *One Health*, posilující místní kapacity se znalostí potřeb místních komunit. ASPHER vyzývá své členy, partnery, spojence a sítě, aby podpořili tyto aktivity a spojili naše úsilí s konečným cílem účinné reakce *public health* reakce na válku proti Ukrajině.

†The task force is open to all ASPHER member schools. Please contact ASPHER secretariat at office@aspher.org if representative(s) of your institution wish to contribute. ASPHER invites our members to develop translations of this statement to disseminate widely in English and local languages.

Acknowledgements: ASPHER would like to acknowledge and thank all colleagues who contributed to the development of this statement.

References

1. Sheather J. (2022). As Russian troops cross into Ukraine, we need to remind ourselves of the impact of war on health. *BMJ*, 376, o499. <https://doi.org/10.1136/bmj.o499>
2. Levy BS, Sidel VW. (2008). *War and Public Health*. Oxford University Press. <https://doi.org/10.1093/acprof:oso/9780195311181.001.0001>
3. Levy BS, Sidel VW. (2016). Documenting the Effects of Armed Conflict on Population Health. *Annual Review of Public Health*, 37, 205-18. <https://doi.org/10.1146/annurev-publhealth-032315-021913>
4. World Health Organization. (2012). World Health Assembly Resolution 65.20: WHO's response, and role as the health cluster lead, in meeting the growing demands of health in humanitarian emergencies. Geneva. Retrieved from https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/80494/A65_R20-en.pdf?sequence=1&isAllowed=y
5. Razum O, Barros H, Buckingham R, Codd M, Czabanowska K, Künzli N, Lyubomirova K, Otok R, Signorelli C, Middleton J. (2019). Is war a man-made public health problem? *The Lancet*, 394(10209). [https://doi.org/10.1016/s0140-6736\(19\)31900-2](https://doi.org/10.1016/s0140-6736(19)31900-2)
6. The Association of Schools of Public Health in the European Region (ASPHER). (2019). ASPHER considers war as a “man-made public health problem”. https://www.aspher.org/download/247/aspher-statement_tma_final.pdf
7. Middleton J. (2021). ASPHER President's message - a bridge for peace. The Association of Schools of Public Health in the European Region (ASPHER). <https://www.aspher.org/articles.4.118.html>
8. Namer Y, Wandschneider L, Middleton J, Davidovitch N, Razum O. (2021). How can Schools of Public Health Actively Promote Peace? *Public Health Reviews*, 42, 1604459. <https://doi.org/10.3389/phrs.2021.1604459>
9. Quinn VJ, Dhabilia TJ, Roslycky LL, Wilson VJ, Hansen JC, Hulchiy O, Golubovskaya O, Buriachyk M, Vadim K, Zauralsky R, Vyrva O, Stepanskyi D, Ivanovitch PS, Mironenko A, Shportko V, McElligott JE. (2021). COVID-19 at War: The Joint Forces Operation in Ukraine. *Disaster Medicine and Public Health Preparedness*, 1-8. <https://doi.org/10.1017/dmp.2021.88>